

Szakdolgozat-készítési útmutató 2021

1. Téma és témavezető választása

1. A licencvizsga egyik feltétele a végzős hallgató által elkészített szakdolgozat, amelyet szabályszerűen elkészített, határidőre leadott, a témavezető pozitívan elbírált, illetve a hallgató bemutatott a szakdolgozat előkészítésének gyakorlatát lezáró kollokviumon. Ha a hallgató nem kap átmenő jegyet a kollokviumon, nem jelentkezhetsz licencvizsgára.
2. A szakdolgozatot csak témavezető oktató (konzulens) vezetésével lehet megírni. Témavezető csak doktori fokozattal rendelkező főállású oktató lehet.¹ Ettől eltérő eseteket az ANYT Tanszéki Tanácsának leadott kérvény alapján bírálják el a Tanszéki Tanács tagjai, illetve a potenciális témavezető.
3. A Tanszéki Tanács – igény szerint, a hallgatók kezdeményezésére – másodéven megszervez egy találkozót, ahol a hallgatók megismerkedhetnek a témavezetőkkel, a témavezetők bemutatják a témaköröket, és a hallgatók véleményt kérhetnek az általuk felvetett témákról.
4. A szakdolgozat-irányításra jogosult témavezetők elküldik a javasolt témákat (témaköröket, ill. minél konkrétabb címeket) a szakkoordinátornak összesítésre. Az összesített listát a szakkoordinátor kiküldi az ANYT-nek és a hallgatóknak egyaránt, beleértve a mellékleteket is a másodév második félévének első heteiben. A végzős hallgató ennek alapján választhat témát és témavezetőt, figyelembe véve a 6. pontban megfogalmazottakat.
5. Mind a téma, mind pedig a témavezető választásának határideje **október 25.**, amely időpontra a szakkoordinátor összesíti a végzős hallgatók névsorát, dolgozatuk eredeti címét és román/angol fordítását, a témavezető nevét. Amennyiben a megadott határidőig nem választ a végzős hallgató témát, úgy tekintjük, hogy nem óhajt államvizsgázni abban a tanévben. Határidő után nincs lehetőség témát/témavezetőt választani.
6. Az államvizsgára jelentkező hallgató is javasolhat olyan témát (konkrét címet), amely nem szerepel a témák között, amennyiben vállalja egy témavezető az irányítást.
7. Az adjunktus, docens és professzori titulussal rendelkező témavezetők minimum 3 és maximum 8 szakdolgozat (alapképzés és mesteri) irányítását vállalhatják.² Amennyiben a minimális követelmény nem teljesül, a tanszékvezető ezzel egyenértékű munkát oszt ki a főállású tanárnak. Amennyiben egy témavezetőnél van 3 jelentkező, további jelentkezőket átirányíthat más témavezetőkhöz.
8. A hallgató részéről egyszer lehet témavezetőt és / vagy témát változtatni az első félév végéig, csakis írásbeli kérvény és indoklás alapján. Az indokoltságáról a tanszéki tanács dönt, a szakkoordinátor, évfolyamfelelős, témavezető és hallgató érveinek figyelembevételével. A témavezető is javasolhatja a dolgozattípus vagy téma módosítását az első félév végéig.

1 L. Metodologia de organizare a examenului de finalizare a studiilor, Art. 7.

2 L. Az álláskeretek elkészítésének eljárási módja, 18. pont.

9. A témavezető határidőket szab meg a dolgozatírás folyamán (pl. szakirodalom kiválasztása, elméleti rész befejezése, megadott időpontra megírt oldalak száma stb.).
10. Amennyiben a hallgató nem teljesít megfelelően a hivatalos (tanszék által megszabott) vagy témavezető által megszabott határidőre (konzultációs időpontok), a szakfelelős / témavezető kezdeményezi, hogy a hallgató ne álljon államvizsgára, illetve a témavezető-cserét, de nem később, mint a második félév első hete. Ha a hallgató nem teljesít megfelelően a szakdolgozat teljes irányítási időtartama alatt, a témavezetőnek jogában áll bármikor megvonni a további irányítást, amennyiben ezt a Tanszéki Tanács indokoltnak látja. Ha ez a második félév során történik, a hallgató nem iratkozhat be a nyári licencvizsgára.
11. A kollokvium előtt (megszabott időpontra) a dolgozatot el kell juttatni a témavezetőhöz. Ezen követelmény elmulasztása alapján a témavezető javasolhatja a hallgató kizárását a védésről, illetve megvonhatja a további irányítást, ami a hallgató kizárását jelenti.
12. A második félév első heteiben a szakkoordinátor eljuttatja a másodéves hallgatókhoz a következőket:
 - a) jelen *szakdolgozat-készítési útmutatót*;
 - b) *témajavaslatokat* (b. melléklet);
 - c) a *szakdolgozat konzultációs adatlapját* (c. melléklet);
 - d) a *hivatkozási konvenciókat* (d. melléklet);
 - e) a *fedőlap- és címlapok mintáját* (e. melléklet);
 - f) az *értékelés szempontjait* (f. melléklet);
 - g) *eredetiségi nyilatkozatot* (titkárságtól)
13. A témavezető irányítja és figyelemmel kíséri a hallgató munkáját, segítséget nyújt a szakirodalom kiválasztásához, a dolgozat felépítéséhez, tájékoztatja a hallgatót a plagizálás elkerülésének lehetséges módjairól, aláírja a konzultációs időpontokat a hallgató konzultációs adatlapján. Használható források a szakdolgozat megírásához pl. Umberto Eco *Hogyan írunk szakdolgozatot*, illetve Mihályi Péter *Hogyan írunk szakdolgozatot* című művei.
14. A végzős hallgató mindkét félévben köteles rendszeresen konzultálni témavezetőjével és legalább hat alkalommal felvezei a konzultációs adatlapra a témát és időpontot, amelyet a témavezető aláírásával hitelesít. Amennyiben a szakdolgozat leadásakor a konzultációs adatlap hiányos (nincs meg az összes aláírás), illetve a kitöltött nyilatkozat nincs mellékelve, a hallgató nem védheti meg szakdolgozatát. Ebben az esetben a szakdolgozat védeése csak azután válik lehetségessé, ami után a hallgató maradéktalanul teljesítette konzultációs kötelezettségeit.

2. Formai követelmények

1. A hallgató a dolgozatot a B (angol/német) és C (román) nyelv egyikén írhatja meg.
2. A hallgató csak abban az esetben adhatja le a szakdolgozatát, ha azt formailag is megfelelően készítette elő.
3. Formai követelmények a védésre:
 - a) 1 keménykötésű vagy spirálba kötött szakdolgozat;
 - b) A dolgozat elektronikus változata (*doc/docx/odt és pdf* formátum), CD-mellékleten beragasztva a dolgozatok hátlapjának belső borítójára. Az elektronikus változat címe tartalmazza a hallgató családnévét, keresztnévét (ékezetek nélkül), évfolyam számát, a dolgozat címét (ékezetek nélkül), ezen adatokat pedig alulvonás () választja el egymástól. Pl. *Nagy Gyorgy_8191_Miert_lettem_mediamogul*. Amennyiben túl

- hosszú a dolgozat címe, az első 2-3 szót tüntessük fel. A CD tartalmának olvashatóságát a tanszéki titkárnő ellenőrzi. A szakdolgozat *pdf* formátuma elérhető lesz a könyvtár nyilvántartási rendszerében és/vagy a tanszék/szak honlapján!³ A szakdolgozat egyik példánya a kötelező formanyomtatványokkal együtt a könyvtárba kerül, a másik példány pedig a témavezetőé;
- c) eredeti konzultációs adatlap;
 - d) nyilatkozat;
4. Formai követelmények a dolgozatot illetően:
- a) A4-es lapméret, a bal oldalon 3 cm-es lapszélességgel (a többi széleken 2,54 cm);
 - b) a szakdolgozat Times New Roman 12-es nagyságú betűtípussal készült, másfeles sorközzel (1-es sorköz és TNR10-es betűméret használata elfogadott a 3 sornál hosszabb idézetek, képek, illetve a táblázatok címeinek és forrásainak feltüntetéséhez), sorkihúzással (Ctrl+J);
 - c) fedőlap és címoldalak a minta alapján készültek és hibátlanok;
 - d) hivatkozási konvenciók megfelelőek; mennyiben a hallgató nem adja meg minden esetben a megfelelő hivatkozást, a védésről kizárható;
 - e) van automatikus tartalomjegyzék román nyelven és a dolgozat nyelvén. Amennyiben a dolgozat román nyelvű, angol nyelvű tartalomjegyzékkel egészül ki. Minden esetben a román nyelvű tartalomjegyzék megelőzi a más nyelvűt. A tartalomjegyzék szerkezetének követnie kell a főszöveg fejezetbeosztását; a tartalomjegyzéket szakszerűen kell elkészíteni, amit a DocuMap is kimutat (MS Office 2013, 2016 vagy 2019-es verzióban View, *Navigation Pane* kipipálva); ezt nyomtatás előtt ajánlatos frissíteni, és csakis a PDF-formátumban lementett változatot nyomtatni;
 - f) van kivonat (rezumat, abstract), amely maximális terjedelme 1-1 oldal, és ez lényegében a következtetések rövidített változata (tartalomjegyzék), tehát a dolgozat gyakorlati részének főbb eredményeit foglalja össze;
 - g) van bevezető (ajánlatos feltüntetni, hogy milyen hivatkozási konvenciót alkalmazott: Scientia, AAA, APA stílus, vagy amilyent a témavezető javasolt), elméleti és gyakorlati (feltevések, módszer, mit és hogyan vizsgált) része megfelelő arányban⁴;
 - h) van következtető része (minimum 2 oldal) amelyet szakirodalmi jegyzék követ (hivatkozási konvenciók alapján);
 - i) opcionálisan mellékleteket is lehet beilleszteni a dolgozat legvégén.
5. A dolgozatot megfelelő nyelvű helyesírás-ellenőrzővel kell készíteni, és a *Microsoft Word* vagy *Libre Office* helyesírás-ellenőrzője nem jelez helyesírási/elütési hibát.
6. Nyomtatás előtt úgy tördeljünk, hogy a fő fejezetcímek mindig új oldalra kerüljenek (ezt az oldaltörés segítségével lehet megoldani), és a fejezetcímek ne kerüljenek a lap aljára a hozzá tartozó gondolatsorok nélkül.
7. A fejezetek és alfejezetek tagolása decimális kód szerint történjen, úgy, hogy tükrözze a felépítés logikáját:
- 1. első főcím
 - 1.1. első alcím
 - 1.1.1. első rész
 - 1.1.2. második rész
 - 1.1.3. stb.

3 Felelős: a tanszéki honlapot kezelő tanár. Határidő: október 1.

4 Elmélet–gyakorlat aránya fele-fele vagy 1/3 elmélet és 2/3 gyakorlat.

1.2. második alcím

8. Mellékletek (táblázatok, ábrák): a mellékleteken lehet, de nem kötelező oldalszámokat alkalmazni. A táblázatoknál az alcímek és a forrásmegjelölések a táblázat felett, a képek esetében ugyanezek a képek alatt helyezkedjenek el! A képekre és a táblázatokra mindig az előttük álló szövegtestben kell hivatkozni vagy utalni.
9. Amennyiben a formai követelmények bármelyike nem teljesül, a szakdolgozat nem védhető.

3. Tartalmi követelmények

1. A szakdolgozatnak bizonyítania kell, hogy a végzős hallgató uralja az egyetemen elsajátított szakterületek valamelyikét, lehetőleg rámutatva a gyakorlati alkalmazás lehetőségeire (pl. hogyan lehet elemezni vagy optimalizálni egy eseményt vagy folyamatot). Ennek értelmében nem fogadható el olyan szakterületen készített szakdolgozat, amelynek nincs köze az egyetemen elvégzett szakirányhoz.
2. A hallgató tanúsítja, hogy a tananyag ismeretén túlmenően képes tájékozódni a hazai és nemzetközi szakirodalomban, és megszerzett ismereteit alkotó módon tudja hasznosítani.
3. A dolgozatnak tükröznie kell, hogy a készítője elsajátította az adott témához kapcsolódó tudományterület(ek) alapvető ismereteit, kellő tájékozottságot szerzett annak szakirodalmában, ismeri a tudományos tevékenységhez szükséges technikákat, és képes egy tudományos probléma megfogalmazására, illetve önálló vizsgálatára. A kidolgozott témáknak tudományos igényűnek kell lenniük, valamint önálló gondolatokat és szempontokat is tartalmazniuk kell. A kidolgozás során az adott szakterület tudományos kutatási módszereit kell alkalmazni.
4. A Fordító és Tolmács szakon a szakdolgozat törzsszövegének terjedelme – tartalomjegyzék, irodalomjegyzék és mellékletek nélkül – minimum 70 000 leütés (min. 40 oldal);⁵
5. A szakdolgozat felépítéséhez a következő szempontokat kell figyelembe venni: A bevezetésben (Introducere) pontosan meg kell határozni a vizsgált kérdést, problémát, területet és a dolgozat célját, illetve a szorosabban vett téma kifejtése előtt ismertetni kell annak elméleti hátterét, tágabb összefüggéseit. A gyakorlati részben a téma kifejtése (Dezvoltarea subiectului) tartalmazza az anyag és módszer (Material și metodă), illetve az eredmények (Rezultate obținute) alfejezeteket, különös hangsúlyt helyezve az egyéni hozzájárulásra. A zárórész (Következtetések – Concluzii) tartalmazza a dolgozat megállapításainak, a vizsgálat eredményeinek rövid összefoglalását.
6. A plagizálás elkerülése érdekében a hallgatóknak fel kell tüntetniük a szövegben vagy lábjegyzetben a nem általános tudás tárgyát képező tények, adatok forrását, valamint a másoktól származó gondolatokat, illetve idézeteket, a hivatkozási konvenciókban meghatározottak szerint. Ez a szabály minden felhasznált forrásra egyaránt vonatkozik, legyen az kutatási eredmény, tanulmány, esszé, könyvismertető, internetes oldal, más szakdolgozathoz vett információk stb. A hallgatónak minden benyújtott dolgozatban pontosan dokumentálnia kell a dolgozat megírásához felhasznált forrásokat, irodalmat, és a szó szerinti idézetek esetén idézőjelet kell használnia.
7. A bizonyítottan plagizáló diák szakdolgozata semmisnek tekintendő. A jogsértés a kar fegyelmi bizottsága elé kerülhet és az egyetemről való eltanácsolással járhat.
8. Azon tanszéki főállású oktatók, akik nem irányítanak minimum 3 szakdolgozatot, segédkeznek a kollokvium megrendezésében.

5 Összhangban a Metodologia de organizare a examenului de finalizare, Art. 7.

9. A nyomtatott forrásoknál megadott alapadatok (szerző, cím, a megjelenés időpontja) nem feltétlenül állnak rendelkezésre internetes forrásra utalásnál, de ezek közül meg kell adni az ismerteket (legalább a címet), továbbá az URL-címet. A világhálón lévő anyagok állandóan átalakulóban vannak, ezért kötelező a forrás helyének megjelölése mellett megadni az internetről való letöltés/hozzáférés időpontját is.
10. Amennyiben a tartalmi követelmények bármelyike nem teljesül, a szakdolgozat nem védhető.

4. A szakdolgozat bemutatása (kollokvium)

1. A szakdolgozatot minden végzős hallgató köteles bemutatni a tanszék által meghatározott időpontban, amely kollokvium formájában zajlik. A kollokviumra központilag megszervezett módon kerül sor, a hallgatók és a tanszék tagjainak jelenlétében. A dolgozatot a témavezetőn kívül legalább egy, a témában jártas tanszéki oktató bírálja el. A kollokviumon megszerzett jegy a témavezető és a második bíráló által javasolt jegy aránya (2/3 témavezető, 1/3 második bíráló). A kollokviumon megszerzett jegy a Neptun Egységes Tanulmányi Rendszerben a Szakdolgozat-készítési gyakorlat tárgyra kapott érdemjegyként kerül bevezetésre.
2. A kollokviumi vizsgán nem kell megjelenennie azoknak a hallgatóknak, akik az adott egyetemi évben a tudományos diákköri konferencián I., II., illetve III. helyezést értek el szakdolgozatuk témájában írt dolgozattal. Ebben az esetben a kollokvium érdemjegye a maximális (10-es).
3. Javasolt, hogy a hallgató szakdolgozatát *PowerPoint* segítségével mutassa be. A bemutató nyelve megegyezik a dolgozat és a *ppt(x)* nyelvével.
4. A bemutató terjedelme maximum 16 darab számozott dia lehet⁶. A kivetített diák nem lehetnek túlszűfoltak, idézet csak akkor szerepelhet, ha ennek használata feltétlenül indokolt, de csak a lelőhely pontos megjelölésével.
5. A bemutatás során a hallgató felvázolja a dolgozat általános tematikáját, megadja a főbb vizsgálódási elveket, megemlíti a tanulmányozott szakirodalmat, feltevéseket, konkrét példákat ad, következtetéseket von le és további kutatási lehetőségeket ad meg.
6. A bemutató szövege nem tartalmazhat helyesírási hibákat. Ellenkező esetben szigorúan lepontozásra kerül.
7. Amennyiben lehet, a bemutatás során a multimédiás (hang, video) lejátszást kerüljük, csak feltétlenül indokolt esetben folyamodjunk ehhez, és mindenképpen ellenőrizzük le a bemutatók kezdete előtt a hangberendezés tökéletes működését.
8. Kollokviumra az a végzős hallgató jelentkezhet, akinek a témavezető által javasolt érdemjegye legalább 6-os.
9. Illik megfelelő öltözetben megjelenni, és a beosztásban megjelölt időpont előtt legalább 30 perccel.
10. A bemutatás ideje maximum 10 perc, amely idő lejártá után a hallgatót annak alapján értékelik, amennyit ezen idő alatt bemutatott. Megegyezés alapján a moderátor a hallgatót a bemutató során kétszer figyelmeztetheti a még rendelkezésére álló időről. Ezt követően a bizottság részéről kérdésfeltevés, megbeszélés, vita követhet, nagyjából 5 perc terjedelemben.
11. A felolvasás tilos, ellenben a hallgató használhat rövid vázlatot segédeszköznek.
12. A kollokvium megszervezését a szakkoordinátor és évfolyamfelelős irányítja, azon

6 Tipp: 1. címdia, 2.-4. elméleti részből, 5. gyakorlat: mit, miért, hogyan, 6.-8. példák, 9-10. következtetés 11. köszönet.

tanszéki főállású oktatók segítségével, akik nem irányítanak, illetve kevesebb, mint 3 dolgozatot irányítanak.

13. A kollokvium során elhangzott témavezetői és opponensi bírálatokat betartva elkészíti a dolgozat végleges változatát, amit licencvizsgán véd meg.⁷ Amennyiben a hallgató nem mutatja be a témavezetőnek a szakdolgozat végleges változatát a megszabott határidőre (a kollokviumon elhangzott módosításokat és javaslatokat figyelembe véve), a témavezető elutasíthatja a szakdolgozat értékelését és aláírását, amely nélkül a dolgozatot semmisnek tekintik, akkor is, ha a kollokviumon való bemutatás sikeres volt.
14. A témavezető aláírása nélkül a tanszéki titkárnak szigorúan tilos elfogadni a szakdolgozatot a licencvizsgára. A határidő lejártá után a tanszéki titkárnak szigorúan tilos szakdolgozatot elfogadni.
15. A tanszéki titkár/szakkoordinátor (személyesen/elektronikus úton) értesíti a hallgatót a kollokvium időpontjáról, helyszínéről és sorrendjéről.
16. Ha a hallgató nem mutatja be a szakdolgozatát a kollokviumon, nem teljesítette a licencvizsgára állás követelményeit.
17. A kollokviumon szerzett jegyek Neptun katalógusba írását a szakkoordinátor követi. A témavezetők helyett szigorúan tilos a kollégáknak aláírni érdemjegyet, vizsgajegyzőkönyvet! Mindenki köteles aláírni a megfelelő iratokat a titkárság által megadott időpontig. A vizsgajegyzőkönyvben szereplő kreditpontok aláírásáért csak az arra jogosult személy felelős.
18. Amennyiben a hallgató nem ért el legalább 6-os érdemjegyet a kollokviumon, nem jelentkezhet licencvizsgára.
19. Amennyiben a végzős hallgató nem tartja be a megjelölt határidőket, elveszíti szakdolgozatának védelmi jogát; ha önhibáján kívül nem tudja a határidőt betartani (pl. kórházi kezelés), a tanszékvezető és a bizottsági tagok beleegyezésével a határidő az illető hallgató esetében módosulhat.
20. A témavezető írásban köteles értékelni a szakdolgozatot és érdemjegyet javasol. A témavezető az érdemjegyet az osztályozási szempontok figyelembevételével állapítja meg.
21. Az egyetemi szabályzat értelmében⁸ a dolgozatokat a záróvizsgára való bocsátás előtt a *Turnitin* plágiumkereső programmal kell ellenőrizni. Az ellenőrzések lefuttatása a tanszékek feladata, az ellenőrzés eredményét el kell juttatni a témavezető oktatóknak. A dolgozat témavezetői értékelésében szerepelnie kell a plágiumellenőrzés eredményének, és az eredmények értelmezésének. A vezetőtanár felelőssége dönteni arról, hogy a dolgozatot védelemre javasolja-e vagy sem. A védelemre javasolt szakdolgozatokhoz/tervekhez, illetve disszertációkhoz csatolni kell az értékelést, a *Turnitin* plágiumellenőrző programból generált jelentést, a végzős hallgató és a témavezető nyilatkozatait (a. és b. típusú formanyomtatvány szerint) a bemutatott anyag eredetiségére vonatkozóan. Plágium esetén (20%-ot meghaladó egyezés a *Turnitin* reportja szerint) a dolgozatot semmisnek nyilvánítják, és a hallgató abban a tanulmányi évben nem állhat többé védelemre.

5. A szakdolgozat védelme (licenc)

1. A szakdolgozat licencvizsgán történő védelmére érvényesek a korábbi rész 3–12. pontjai.
2. Ha a hallgató nem mutatja be és védi meg szakdolgozatát a licencvizsgán, sikertelen a licencvizsgálja.
3. A sikeres szakdolgozat-védelem érdemjegye legalább 6-os.

⁷ Amennyiben sikeresen vizsgázott az írásbeli tételekből.

⁸ Záróvizsgák megszervezésének módszertana (2020), 7.12 – 7.14 pont.

4. Plágium esetén a dolgozatot semmisnek nyilvánítják, és a hallgató abban a tanulmányi évben nem állhat védésre.

6. Határidők

1. Téma és témavezető választása: 2021. 10. 25.
2. Téma és témavezető változtatása: 2021. 12. 20.
3. Témavezető javaslatára cím változtatása: 2022. 01. 31.
4. Irányítás elutasítása: 2022. 02. 15., illetve a hallgatók kötelezettségeinek elmulasztása esetén bármikor.
5. Szakdolgozat leadása:
 - TDK-ra jelentkezés esetén: az aktuális TDK-szabályzatnak megfelelően.
 - kollokviumra: a tanszék által megszabott határidőre, min. 3 nappal a bemutatás előtt, legkésőbb 2022. 05. 31-én.
 - védésre: 2022. 06. 17., 14:00.
6. Témavezető értékelésének leadása:
 - kollokvium után.
 - a licencvizsga során.

A fenti határidők rendkívüli esetekben módosulhatnak, pl. ha ütköznek az egyetem/kar által megszabott hivatalos időpontokkal (pl. ballagás).

Jelen útmutató változtatása csak tanszéki tanács összehívásával módosítható, egyszerű többségi szavazattal. Az útmutató hatályba lépésének időpontja: 2021. október 1.

Marosvásárhely,
2021. 10. 01.

Tanszékvezető,
Dr. Fazakas Noémi